

28/11/22

(3 Hours)

Time: 2:30 to 5:30 p.
(Total Marks: 100)

N.B.: 1) All questions are compulsory.

1. Attempt the following in two sentences. 20
- a. What is Stridhan?
 - b. What is the meaning of 'In-Camera' proceedings?
 - c. What is Batil Marriage?
 - d. Define child as per immoral Traffic (Prevention) Act, 1956.
 - e. What is Protective Home?
 - f. What is family court?
 - g. What is Domestic violence?
 - h. What is Dower or Meher?
 - i. Define Dowry.
 - j. Define Sati.
2. Short notes (any four) 20
- a. Restraint of Child Marriage.
 - b. National Commission for Women.
 - c. Important provisions of CEDAW.
 - d. Important provisions of Dowry Prohibition Act.
 - e. Right to Education.
 - f. Need of Uniform Civil Code.
3. Solve any two of the following with suitable reasons. 12
- 1. Akbar gave divorce to his wife Mehrunisa. During Iddar period Akbar died. Whether she is entitled to succession in Akbar's Property?
 - 2. Ashish and Leela got married under Hindu law. Later on Ashish converts to Muslim religion and marries Laila. What is the remedy available to Leela against Ashish.
 - 3. A female employer Divya is pregnant for three months and is working in the establishment since last five years with same employer? Whether Divya is entitled to get maternity leave? Give reasons. When should Divya give notice to her employer?
4. Attempt any four of the following : 48
- a. Discuss the legal control of child labour and recommendations of the National Commission on Labour.
 - b. Explain the health and safety of women under the Factories Act, 1948.
 - c. Discuss in detail the provisions for maintenance under section 125 of Cr. P. C. with relevant case laws.
 - d. Discuss the main provisions of Juvenile Justice Act.
 - e. Explain relevant provisions and functions of Family Courts.
 - f. Explain classification of Dissolution of marriage under Muslim Law.

28/11/22

Time 2:30 to 5:30p
(एकूण गुण : १००)

(३ तास)

सूचना.: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

१. खालील प्रश्नांची दोन वाक्यात उत्तरे लिहा. २०
- अ. स्त्रीधन म्हणजे काय ?
ब. बंद खोली कार्यवाही म्हणजे काय ?
क. बाटील विवाह म्हणजे काय ?
ड. अनैतिक व्यापार (निवारण) अधिनियम, १९५६ च्या अंतर्गत 'बाल' या शब्दाची व्याख्या लिहा.
इ. संरक्षण गृह म्हणजे काय ?
फ. कुटुंब न्यायालय म्हणजे काय ?
ग. घरगुती हिंसा म्हणजे काय ?
ह. डॉवर किंवा महेर म्हणजे काय ?
य. 'हुंडा' ही संज्ञा लिहा.
र. सती ही संज्ञा लिहा.

२. टीपा लिहा (कोणत्याही चार) २०
- अ. बालविवाह प्रतिबंध
ब. महिला राष्ट्रीय आयोग.
क. सीडॉच्या (CEDAW) महत्वपूर्ण तरतूदी.
ड. हुंडा प्रतिबंधक कायद्याच्या महत्वपूर्ण तरतूदी.
इ. शिक्षणाचा अधिकार.
फ. समान नागरी कायद्याची गरज.

३. योग्य कारणासह खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा. १२
१. अकबरने त्याची बायको मेहरूनिसाला घटस्फोट दिला. परंतु इद्दत कालावधीमध्ये अकबरचा मृत्यू होतो. मेहरूनिसाला अकबराच्या संपत्तीमध्ये चारसा मिळू शकेल का ?
२. आशिष आणि लिला हिंदु कायद्याअंतर्गत लग्न करतात. नंतर आशिष मुस्लिम धर्मांतर करतो आणि लैलाशी लग्न करतो. लीलाकडे आशिषविरोधी कोणत्या सवलती आहेत ते सांगा ?
३. दिव्या ही एक महिला कामगार तीन महिन्याची गरोदर आहे आणि ती त्या संस्थेमध्ये मागील पाच वर्षांपासून कार्यरत आहे. काय दिव्याला प्रसूती रजा मिळू शकते ? कारणे द्या. दिव्या आपल्या मालकाला रजेसाठी कधी नोटीस देवू शकते ?

28/11/22

४. खालीलपैकी कोणतेही चार लिहा. ४८
- अ. बालमजुरीचे कायदेशीर नियंत्रण आणि राष्ट्रीय कामगार आयोगाने केलेल्या शिफारशी यावर चर्चा करा.
- ब. स्त्रियांच्या आरोग्य आणि संरक्षणासाठी कारखाना अधिनियम १९४८ अंतर्गत कोणते नियोजन केले आहे ते स्पष्ट करा.
- क. फौजदारी आचार संहिता कलम १२५ अंतर्गत पोटगीच्या तरतुदी स्पष्ट करा. उचित न्यायालयीन निवाडा द्या.
- ड. अल्पवयीन न्यायदान (देखरेख व बालसंरक्षण) अधिनियमच्या महत्त्वाच्या तरतुदी काय आहेत ते चर्चा करा.
- इ. कौटुंबिक न्यायालयाच्या तरतुदी व कार्ये स्पष्ट करा.
- फ. मुस्लिम कायद्यांतर्गत घटस्फोटांचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.

Paper / Subject Code: 35808 / Law relating to Women & Children.

(3 Hours)

Total Marks: 100

Please check whether you have got the right question paper

N.B. 1. All questions are compulsory.

2. Figures to the right indicate full marks.

1 Answer the following in not more than two sentences each: -

20

- State the types of Meher under Islamic law.
- As per PCPNDT Act after how many weeks a female cannot abort without legal consent?
- What is the ratio of Sarla Mudgal V UOI?
- What do you understand by the term Option of Puberty?
- What is the concept of Halala under Islamic Law?
- Two functions of National Commission for Women.
- What is the presumption in case of simultaneous death?
- Who is juvenile delinquent?
- Two objects of Maternity Benefit Act, 1961
- Who is considered to be the victim in an offence of Adultery?

2. Write short notes on any four of the following:

20

- Distinguish between Alimony and Maintenance
- Statutory enactments for the protection of child in India
- Female feticide
- Nirbhaya Case
- Child Marriage Restraint Act
- Effectiveness of The Immoral Traffic of Women Act

3. Solve any two of the following problems: -

12

- Heena was given Talaq-ul-Sunnat, however the husband died on the second day of third pronouncement of talaq.
 - What is the effect of death on unpaid Meher?
 - What is the effect of death on her Iddat period?

28009

Page 1 of 4

B48727C470D07D6B8E662CAFEC09152B

- b. The police raided a brothel and found many ladies and amongst them there were two minor girls.
- Which law should be applicable to decide the age of minority?
 - What in your opinion should the women caught in the brothels are, a victim or offender? Justify.
- c. A Hindu male adopts a child with the consent of his wife.
- What is the effect on adoption if the Hindu father converts to a non-Hindu religion.
 - What is the effect on adoption if the consent of wife was fraudulently taken by husband.
 - Can the adoption be cancelled? Why?

4. Attempt any four essay type questions from the following

48

- Status of Women and Constitution of India.
- Evolution of law related to Sexual Harassment at work place.
- Discuss difference between Divorce and Judicial Separation under Hindu Marriage Act, 1955.
- Discuss various provisions related to substantive, procedural law and system of courts for matrimonial relief in India.
- Explain the main provisions of Maternity Benefit Act, 1961.
- What are the reasons for juvenile delinquency? What changes were made in law post Nirbhaya case, for juvenile committing heinous crime.

(३ तास)

एकूण गुण : १००

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा
एन.बी. 1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

1. खालील प्रत्येकी दोनपेक्षा जास्त वाक्यात उत्तर द्या:

20

- इस्लामिक कायदानुसार मेहेरचे प्रकार सांगा.
- PCPNDT कायदानुसार किती आठवड्यांनंतर महिला कायदेशीर संमतीशिवाय गर्भपात करू शकत नाही?
- सरला मुद्रल V UOI चे प्रमाण किती आहे
- ऑप्शन ऑफ पुएबर्टी ' या शब्दाने तुम्हाला काय समजते?
- इस्लामिक कायदानुसार हलाला ही संकल्पना काय आहे?
- राष्ट्रीय महिला आयोगाची दोन कार्ये.
- एकाचवेळी मृत्यू झाल्यास गृहीतक काय आहे?
- बालगुन्हेगार कोण आहे?
- मातृत्व लाभ कायदा, 1961 चे दोन उद्देश लिहा.
- व्यभिचाराच्या गुन्ह्यात बळी कोणाला मानले जाते?

2. खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा.

20

- पोटगी आणि देखभाल यात फरक करा
- भारतातील बालकांच्या संरक्षणासाठी वैधानिक कायदा
- स्त्री भ्रूणहत्या
- निर्भया प्रकरण
- बालविवाह प्रतिबंध कायदा
- अनैतिक वाहतूक कायद्याची प्रभावीता

3. खालीलपैकी कोणतेही दोन समस्याजन्य प्रश्न सोडवा

12

- हिनाला तलाक-उल-सुन्नत देण्यात आली होती, मात्र तिसऱ्या तलाकच्या दुसऱ्या दिवशी पतीचा मृत्यू झाला.
 - न दिलेल्या मेहेरवर मृत्यूचा काय परिणाम होतो?
 - तिच्या इद्दत कालावधीवर मृत्यूचा काय परिणाम होतो?
- पोलिसांनी एका कुटुंबाच्यावर छपा टाकला आणि अनेक महिला सापडल्या आणि त्यामध्ये दोन अल्पवयीन मुली होत्या.

28009

Page 3 of 4

- i) अल्पवयीन वय ठरवण्यासाठी कोणता कायदा लागू करावा?
- ii) तुमच्या मते वेश्यागृहात पकडलेल्या महिला पीडित किंवा गुन्हेगार काय असाव्यात? औचित्य सिद्ध करा.
- c हिंदू पुरुष आपल्या पत्नीच्या संमतीने एक मूल दत्तक घेतो.
- i) हिंदू पित्याने गैर-हिंदू धर्म स्वीकारल्यास दत्तक घेण्यावर काय परिणाम होतो.
- ii) पतीने फसवणूक करून पत्नीची संमती घेतल्यास दत्तक घेण्यावर काय परिणाम होतो.
- iii) दत्तक घेणे रद्द केले जाऊ शकते का? कारण द्या.

4. खालील पैकी कोणत्याही चारवर निबंधात्मक उत्तरे लिहा.

48

- a महिलांची स्थिती आणि भारतीय राज्यघटना.
- b कामाच्या ठिकाणी लैंगिक छळाशी संबंधित कायद्याची उत्क्रांती.
- c हिंदू विवाह कायदांतर्गत घटस्फोट व न्यायालयीन विभक्तीकरण यातील फरक स्पष्ट करा.
- d भारतातील वैवाहिक सवलतीसाठी ठोस, प्रक्रियात्मक कायदा आणि न्यायालयांच्या प्रणालीशी संबंधित विविध तरतुदीवर चर्चा करा.
- e मौतूत्व लाभ कायदा, 1961 च्या मुख्य तरतुदी स्पष्ट करा.
- f बालगुन्हेगारीची कारणे कोणती? निभया प्रकरणानंतर अल्पवयीन मुलांनी जघन्य अपराध केल्यास कायद्यात काय बदल केले गेले यावर चर्चा करा.

Paper / Subject Code: 35808 / Law relating to Women & Children.

Time: 3:00 Hours

Marks: 100

Q.1 Answer the following in not more than two sentences each. 20

(2 marks each)

- Define 'Child' under Child Marriage Restraint Act?
- Define 'Agnate'.
- What is Muta Marriage
- Define Talaq-ul-biddat
- What are 'in camera' proceeding?
- Explain term Stridhan.
- Define term 'delinquent'.
- What is penalty giving and taking dowry as per Dowry Prohibition Act, 1961
- Explain the provision of abortion in PCPNDT Act.
- Define the type of talaq 'Mubarat'.

Q.2 Short Notes. (Attempt any 4)

20

(5 marks each)

- Functions of Family Court
- Important provisions of CEDAW
- Sexual harassment of women at work place
- Property rights of unborn child
- Equal pay for equal work
- National Commission for Women

Q.3 Situational Problems. (Attempt any 2)

12

(6 marks each)

- A female employee Rekha is five months pregnant working for the last two years in the establishment for the same employer.
 - What shall be the procedure adopted by the employer to determine maternity benefit in case of Rekha?
 - When should Rekha give notice to her employer?

- b. A boy Anshul below 16 years of age was kidnapped from his lawful guardian.
- Which Section of IPC is applicable here?
 - What is the punishment for abduction?
- c. A Muslim married woman falls in love with Muslim male and wants to marry him.
- Can the Muslim married woman marry with the other Muslim male during the subsistence of her early marriage? If yes or no- state the reason for the same.
 - Can the Muslim married woman marry the other Muslim male after taking divorce from her first Muslim husband? If yes then when?

Q.4 Long Answers. (Attempt any 4)

48 (12 marks each)

- Discuss fully the objects of juvenile justice (care and protection of children) Act 2000.
- Discuss in detail the status of women in pre independent India and trace some of the historical events, which led to the improvement of their status.
- Discuss the evaluation of the efforts of the state for the provision of education of children.
- Discuss the constitutional provisions for the benefits of women and explain how it safeguards the interest and rights of women.
- Discuss in detail the functions of family court.
- State different grounds of divorce for Muslim wife according to dissolution of Muslim Marriage Act.

वेळ: 3:00 तास

गुण: 100

प्रश्न 1 खालील प्रत्येकी दोन वाक्यात उत्तरे द्या.

20 (प्रत्येकी २ गुण)

- a बालविवाह प्रतिबंध कायद्यातर्गत 'बाल' ची व्याख्या करा?
- b 'Agnate' ची व्याख्या करा.
- c मुटा विवाह म्हणजे काय?
- d तलाक-उल-बिद्दतची व्याख्या करा
- e 'इन कॅमेन्चात' प्रक्रिया काय आहे?
- f स्त्रीधन या शब्दाचे स्पष्टीकरण करा.
- g 'अपराधी' या शब्दाची व्याख्या करा.
- h हुंडा बंदी कायदा, 1961 नुसार हुंडा देणे आणि घेणे काय आहे?
- i पीसीपीएनडीटी कायद्यातील गर्भपाताची तरतूद स्पष्ट करा.
- j तलाकचा प्रकार 'मुबारत' परिभाषित करा.

Q.2 टिपा लिहा (कोणत्याही ४)

२० (प्रत्येकी ५ गुण)

- a कौटुंबिक न्यायालयाची कार्ये
- b CEDAW च्या महत्त्वाच्या तरतुदी
- c कामाच्या ठिकाणी महिलांचा लैंगिक छळ
- d न जन्मलेल्या मुलाचे संपत्तीचे अधिकार
- e समान कामासाठी समान वेतन
- f राष्ट्रीय महिला आयोग

37507

Q.3 परिस्थितीविषयक समस्या. (कोणतेही २)

१२ (प्रत्येकी ६ गुण)

a रेखा ही महिला कर्मचारी पाच महिन्यांची गरोदर असून गेल्या दोन वर्षांपासून त्याच नियोक्त्याच्या आस्थापनेत काम करत आहे.

- (i) रेखाच्या बाबतीत मातृत्व लाभ निश्चित करण्यासाठी नियोक्त्याने कोणती प्रक्रिया अवलंबली पाहिजे?
- (ii) रेखाने तिच्या मालकाला नोटीस कधी द्यावी?

b 16 वर्षांपेक्षा कमी वयाच्या अंशुलचे त्याच्या कायदेशीर पालकत्वातून अपहरण करण्यात आले

- (i) येथे IPC चे कोणते कलम लागू आहे?
- (ii) अपहरणासाठी काय शिक्षा आहे?

c एक मुस्लिम विवाहित स्त्री मुस्लिम पुरुषाच्या प्रेमात पडते आणि तिला त्याच्याशी लग्न करायचे असते.

- (i) मुस्लिम विवाहित स्त्री तिच्या पहिल्या लग्नाच्या निर्वाहादरम्यान इतर मुस्लिम पुरुषाशी विवाह करू शकते का? जर होय किंवा नाही- तर त्याचे कारण सांगा.
- (ii) मुस्लिम विवाहित स्त्री तिच्या पहिल्या मुस्लिम पतीपासून घटस्फोट घेतल्यानंतर दुसऱ्या मुस्लिम पुरुषाशी लग्न करू शकते का? जर होय तर कधी?

Q.4 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही 4)

48 (प्रत्येकी १२ गुण)

a बाल न्याय (मुलांची काळजी आणि संरक्षण) कायदा 2000 च्या उद्देशाची चर्चा करा.

b स्वतंत्र भारतातील स्त्रियांच्या स्थितीबद्दल तपशीलवार चर्चा करा आणि काही ऐतिहासिक घटनांचा मागोवा घ्या, ज्यामुळे त्यांची स्थिती सुधारली.

c मुलांच्या शिक्षणाच्या तरतुदीसाठी राज्याने केलेल्या प्रयत्नांचे मूल्यमापन करा.

d महिलांच्या फायद्यासाठी घटनात्मक तरतुदीची चर्चा करा आणि ते महिलांच्या हिताचे आणि अधिकारांचे रक्षण कसे करतात ते स्पष्ट करा.

e कौटुंबिक न्यायालयाच्या कार्याची सविस्तर चर्चा करा.

f मुस्लिम विवाह विघटन कायदानुसार मुस्लिम पत्नीसाठी अस्तित्वात असलेले घटस्फोटाची वेगवेगळी कारणे द्या.